

Autor(i):	Zdravka Kramarić i Zvonimira Špoljar
Naslov:	Dani europske baštine
Sažetak:	Zaštićenih govora na području Republike Hrvatske ima 24, oni se nalaze u Registru zaštićene nematerijalne kulturne baštine i pripadaju zaštićenom nematerijalnom kulturnom dobru. Cilj je pronaći (rječnici, zbornici...) i kreativno prikazati poslovice nekog zaštićenoga govora te ih oblikovati kao suvenir. Istraživanje poslovice kao nematerijalne kulture pripada području nastave Hrvatskoga jezika i Sociologije, a može se povezati i s učeničkim zadrugarstvom. Poslovice se mogu staviti i u suodnos prema stranom jeziku pa se mogu uključiti i nastavnici stranih jezika. Učenici će napraviti popis narodnih poslovice iz neke od zbirke poslovice (uz pomoć knjižničara) odakle će svaki učenik odabrati natpis za svoj oblik suvenira. Zajedničkim će se dogovorom (anketom) doći do oblika i materijala na koji će se upisivati odabrane poslovice. Oblici će se zatim fotografirati i fotografije oslikanih oblika postaviti na <i>Canva</i> plakate koji će biti obogaćeni prijevodima na strane jezike. Mogu se izraditi i QR kodovi s glasom učenika koji čita svaku poslovicu posebno, a učenici zatim mogu glasati za najljepši suvenir. Sve faze rada učenici će fotografirati i prikazati u kratkom filmu povodom Dana jezika. U lokalnoj knjižnici moguće je postaviti i izložbu radova. Na nekoj javnoj stranici knjižnice moguće je predstaviti i letak izrađen za izložbu u aplikaciji Canva. Na izložbi je pogodno izvesti i recital pjesama (učeničkih ili iz zavičajnih zbirki), a na izložbi plakata mogu se naći i QR kodovi koje će sudionici svojim mobitelima moći očitati te poslušati poslovice na zavičajnom govoru. Na kraju učenici mogu za školski list, web-stranicu škole... napisati neki od upućivačkih i/ili raspravljačkih tekstova o navedenim aktivnostima.
Ciljevi:	• poticanje učenike na kreativno tumačenje zaštićenih govora • istraživanje literature o narodnim poslovicama i izrekama zaštićenih govora i njihovu značenju u standardnom jeziku • postavljanje narodne poslovice u kontekst današnjice i glasanje za najzanimljiviju • izrađivanje dogovorenih oblika na temu zaštićenih govora s autentičnim motivima i bojama folklorne tradicije kraja kojemu poslovice pripadaju • izlaganje proizvoda i predstavljanje projekta i proizvoda u institucijama koje podupiru očuvanje i njegovanje zavičajnih govora (knjižnice, udruge...) • izlaganje plakata u knjižnici (školskoj, gradskoj...) • suradnja na <i>eTwinning</i> projektima sa zavičajnom temom

	● razvijanje mekih vještina (kreativnost, suradnja i komunikacija, kritičko razmišljanje, upravljanje vremenom) ● poticanje interdisciplinarnog pristupa (materinji jezik, sociologija, strani jezici, učeničko zadrugarstvo) ● promicanje vlastite kulturne baštine kao dijela europske kulturne baštine ● dizajniranje prikladnih i inovativnih rješenja i konkretan doprinos zajednici ● poticanje na aktivno djelovanje u školi i široj zajednici ● razvijanje kreativnosti i samostalnosti učenika ● vježbanje timskog rada ● razvijanje digitalnih vještina ● upoznavanje učenika s elementima nematerijalne kulture u svakodnevnom životu ● pisanje upućivačkih i/ili raspravljačkih tekstova	
Ključne riječi:	zaštićeni govori, nematerijalna kultura, poslovice, proizvod	
Dob učenika:	16 - 17	
Vrijeme:	priprema:	provedba:
	3 sata	15 sati
Predmeti i ishodi: pokazati povezanost	interdisciplinarnost (obvezna):	
	Hrvatski jezik ● usporediti organske govore hrvatskoga jezika s hrvatskim standardnim jezikom na uporabnoj razini ● analizirati tekstove iz hrvatske kulturne baštine i kulturnoga kruga i njihov utjecaj na vlastiti kulturni identitet ● pisati upućivačke i raspravljačke tekstove u kojima se ostvaruju obilježja funkcionalnih stilova u skladu sa svrhom teksta i željenim učinkom na primatelja ● stvaralački se izražavati prema vlastitome interesu potaknut tekstom Sociologija ● izražavati pozitivne osobne i društvene vrijednosti ● analizirati društvene i kulturne različitosti i identitete ● proučiti nematerijalnu kulturnu baštinu ● istražiti kulturne vrijednosti lokalne zajednice ● koristiti sociološke metode istraživanja (anketa, intervju, istraživanje dokumenata) ● provesti znanstveni rad Etika ● dovesti u vezu osobni i kolektivni identitet Informatika	

- koristiti digitalne alate
- izraditi digitalne plakate i videe

Učeničko zadrugarstvo

- primijeniti inovativna i kreativna rješenja za suvenir
- opisati načine realizacije koncepta od ideje do proizvoda u nekom od digitalnih alata
- izražavati svoje prijedloge i ideje
- sudjelovati u timskom radu

Međupredmetne teme:

- uporaba IKT-a:
 - kritički odabrati odgovarajuću digitalnu tehnologiju
 - stvarati pozitivne digitalne tragove vodeći se načelom sigurnosti
 - kritički procijeniti utjecaj tehnologije na čovjeka
 - samostalno provoditi složeno istraživanje radi rješenja problema u digitalnome okružju
 - samostalno kritički procijeniti proces, izvore i rezultate pretraživanja, odabrati potrebne informacije
- Osobni i socijalni razvoj
 - razviti osobne potencijale
 - razviti komunikacijske kompetencije
 - razviti nacionalni i kulturni identitet zajedničkim radom
 - analizirati vrijednosti svog kulturnog nasljeđa u odnosu na multikulturalni svijet
 - suradnički učiti i raditi u timu
- Učiti kako učiti
 - tražiti samostalno iz različitih izvora nove informacije te ih uspješno primijeniti pri rješavanju problema
 - kreativno djelovati u različitim područjima
 - samostalno kritički promišljati i vrednovati ideje
 - iskazivati interes za različita područja
- Građanski odgoj i obrazovanje
 - promicati kvalitete života u zajednici
 - aktivno sudjelovati u zaštiti ljudskih prava

	▪ aktivno se uključivati u razvoj zajednice ○ Poduzetništvo ▪ primijeniti inovativna i kreativna rješenja ▪ razvijati poduzetničku ideju od koncepta do realizacije ▪ sudjelovati u projektu ili proizvodnji od ideje do realizacije ▪ planirati i upravljati aktivnostima ○ Održivi razvoj ▪ djelovati u skladu s načelima održivog razvoja s ciljem zaštite prirode i okoliša ▪ razlikovati osobni od kolektivnih identiteta i imati osjećaj pripadnosti čovječanstvu ▪ analizirati načela održive proizvodnje i potrošnje
	višejezičnost (ako je moguće):
	Engleski jezik, Njemački jezik • prevesti poslovice na engleski i njemački jezik • kreirati <i>Canva</i> plakate s prevedenim poslovicama • usporediti koje se poslovice koriste u sva tri jezika • snimiti izgovor poslovice na svim jezicima
Obrazovni trendovi i suvremene pedagoške metode:	• <i>projektno proučavanje</i> - učenici pomoću literature proučavaju zaštićene govore uočavajući zanimljive riječi i poslovice toga dijalekta izradom popisa poslovice, anketa, intervjua, plakata, oblika, QR kodova • <i>suradničko učenje</i> - izrada proizvoda prema zadanim elementima • <i>vršnjačko učenje</i> - predstavljanje uradaka putem izložbe i prezentiranja projekta • <i>učenje uz zabavu</i>: kreiranje QR kodova s autentičnim govornikom • <i>učenik u središtu procesa učenja</i> – individualni rad gdje je nastavni proces usmjeren na učenika, rad u paru proučavanjem literature i izradom plakata, timski rad kreiranjem izložbe
Ključne kompetencije:	• meke vještina (kreativnost, suradnja, komunikacija, upravljanje vremenom) • digitalna kompetencija (IKT vještine) • komuniciranje na materinskom jeziku: sposobnost izražavanja i tumačenja konceptata, misli, osjećaja, činjenica i mišljenja usmenim i pismenim putem;

	- komuniciranje na stranom jeziku: uključuje vještine posredovanja (tj. sažimanje, parafraziranje, tumačenje ili prevođenje) - osjećaj za inicijativu i poduzetništvo: sposobnost pretvaranja ideja u aktivnosti kroz kreativnost, inovacije te sposobnost planiranja i upravljanja projektima - kulturna svijest i izražavanje sposobnost da se cijeni kreativna važnost ideja, iskustava i osjećaja u književnosti i vizualne umjetnosti - osobni i socijalni razvoj - učiti kako učiti	
Aktivnosti:		
Naziv aktivnosti:	Opis aktivnosti:	Vrijeme:
Proučavanje i istraživanje	Rad u skupinama: 1. Prva skupina učenika najprije će istražiti podatke o narodnim poslovicama i izrekama svojega kraja. (internet, knjižnica) 2. Druga skupina učenika iz rječnika zaštićenih govora odabrat će zanimljive riječi iz toga dijalekta.	1 školski sat
Riječi i poslovice	Samostalni rad: 1. Učenici će napraviti popis narodnih poslovica i riječi. 2. Svaki će učenik izabrati riječ ili poslovicu za svoj oblik suvenira.	1 školski sat
Glazirana keramička srca	Rad u skupinama: 1. Obje će grupe oslikati odabrane oblike. Oslikat će ih autentičnim motivima i bojama folklorne tradicije svoga kraja i pripremiti za izložbu.	3 školska sata
QR kodovi	Rad u paru: 1. U aplikaciji https://vocaroo.com/ izradit će se glasovna snimka poslovica. 2. QR kodove audiozapisa postaviti će na izrađene digitalne postere s poslovicama koje će izraditi u sljedećem koraku.	1 školski sat
Canva plakati	Samostalni rad: 1. Izrada digitalnih plakata. Svaki će se plakat izraditi prema unaprijed zadanim uputama. Primjer plakata .	2 školska sat

Objedinjavanje plakata	Samostalni rad: 1. Izrada zajedničkog krajnjeg rezultata: svaki učenik dodaje izrađeni plakat na <i>online</i> obrazac gdje će biti navedene verzije narodnih poslovice i izreka na hrvatskom standardnom jeziku kao u primjeru.	1 školski sat
Kontekst današnjice	Rad u skupinama: 1. Učenici će svojim razredima u kratkom predavanju objasniti značenje odabranih narodnih poslovice i izreka, staviti ih u kontekst današnjice, nakon čega će razred glasati za najljepši oblik putem aplikacija <i>Google forms</i> kao u primjeru.	1 školski sat
Izložba	Rad u skupinama: 1. Učenici će u obliku <i>online</i> izložbe izložiti svoje proizvode s odabranim narodnim poslovicama kao u primjeru. 2. Ukoliko je moguće, izložba se može postaviti i u lokalnoj knjižnici. Na <i>facebook</i> stranici Gradske knjižnice bit će predstavljena i brošura za izložbu, koju će izraditi učenici u aplikaciji Canva www.canva.com, kao i kratki opis izložbe.	2 školska sata
Prezentacija projekta	Rad u skupinama: 1. Posljednja faza uključuje izradu prezentacije cjelokupnog projekta u aplikaciji Canva i postavljanje izložbe proizvoda s odabranim narodnim poslovicama i izrekama kao u primjeru. 2. Učenici će planirati otvaranje izložbe i dogovoriti dolazak lokalnih pjesnika na otvaranje kao u primjeru. https://www.skole.hr/ric-h-srcu-ili-dani-europske-bastine-2021/	2 školska sat
Kratak videouradak	Sve faze ove suradnje bit će predstavljene na kraju projekta kratkim zajedničkim filmom učenika koji će biti postavljen na https://www.youtube.com kanalu knjižnice, web-stranici škole, <i>Instagram</i> i <i>Facebook</i> stranici.	1 školski sat
Rad s darovitima / prilagođenim učenicima	<i>Rad s darovitim učenicima:</i> • pisanje istraživačkoga rada za državnu smotru učeničkih zadruga prema naputcima u priručniku HSUZ-a. • primjer istraživačkoga rada <i>Rad s učenicima po prilagođenom programu:</i> • oblikovanje plakata s jednom poslovicom i njezinim značenjem na suvremenom jeziku i prijevod na strani jezik koji učenik uči.	

Vidljivi rezultati	• odabrani oblici na kojima su zapisane poslovice • provedene ankete • videouradak • Canva posteri • QR kodovi • diseminacija • e-knjiga
Autorski digitalni sadržaji	Nastavnik treba napraviti kopiju kako bi imao uvid u uspješnost rješavanja zadataka svojih učenika. Primjer obrasca za glasanje za najljepše srce u obrascu Google forms. Primjer filma o obilježavanj uMeđunarodnoga dana jezika u aplikaciji Canva Primjer plakata za izložbu. Obrazac za plakat. Obrazac za popis poslovice. Samovrednovanje 3, 2, 1 Anketa o kulturnoj baštini
Diseminacija (školska, lokalna, državna i, ako je moguće, međunarodna razina)	• školska razina ○ članak za školske novine ○ mrežna stranica škole • lokalna razina ○ pisani prilog na TV Zapadu ○ videoprilog na TV Zapadu ○ Pisani prilog u novinama Prigorski kaj (strana 21.) ○ Pisani prilog u Panorami Zagrebačke županije ○ obavijest na Facebook stranici Učeničke zadruge Ban • državna razina ○ županijski i državni skupovi: ○ Državni skup nastavnika Sociologije te Politike i gospodarstva ○ Županijsko stručno vijeće nastavnika Hrvatskoga jezika Zagrebačke županije ○ vijest na portalu skole.hr ○ Edutorij • međunarodna razina ○ dijeljenje dobre prakse na <i>Erasmus+</i> projekti
Vrednovanje (formativno i sumativno): opis, link ili prilog u folder	
Samovrednovanje	Učenici provode aktivnosti 3, 2, 1: - tri stvari koje sam naučio/naučila o zaštićenim govorima

	- dvije stvari o kojima bih želio/željela znati više o zaštićenim govorima - jednu stvar koja mi nije jasna vezano uz zaštićene govore Obrazac za samovrednovanje. U anketi učenici odgovaraju na pitanja o zaštićenim govorima.
Vršnjačko	U anketi učenici biraju najljepše izrađeno srce u glaziranoj keramici: • Odaberi poslovicu koja bi najbolje odgovarala zapisu na odabranom obliku o obrascu Google Forms kao u primjeru.
Sumativno	Pisanje izvještaja za školski list o aktivnostima prema navedenim kriterijima.